

STRATEGIJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI NOVO MESTO DO LETA 2030

KAZALO

1	NAGOVOR ŽUPANA.....	3
2	UVOD.....	4
3	PRAVNE PODLAGE.....	5
4	ANALIZA STANJA	5
	4.2. Zavod za šport, kulturo, turizem in mladino Novo mesto.....	6
	4.3. Športna rekreacija.....	8
	4.4. Športna zveza Novo mesto	8
	4.5. Športna društva in druga društva, registrirana za izvajanje dejavnosti na področju športa.....	9
5	CILJI IN UKREPI NA PODROČJU ŠPORTNIH PROGRAMOV.....	11
	5.1. Prostočasna športna vzgoja otrok, srednješolcev in študentov.....	11
	5.1.1. Šport predšolskih otrok	11
	5.1.2. Šport šoloobveznih otrok	12
	5.1.3. Šport mladine	15
	5.2. Tekmovalni in vrhunski šport, razvoj športnikov	16
	5.2.1. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport	16
	5.2.2. Kakovostni šport	17
	5.2.3. Vrhunski šport	18
	5.3. Vitalnost in zdravje v vseh življenjskih obdobjih.....	19
	5.3.1. Športna rekreacija	19
	5.3.2. Šport starejših	20
	5.3.3. Šport invalidov.....	21
	5.4. Razvoj stroke.....	21
6	CILJI IN UKPREPI NA PODROČJU INFRASTRUKTURE IN UPRAVLJANJA ŠPORTNIH OBJEKTOV.....	23
8	PRILOGA 1: TABELA UKREPOV	25

1 NAGOVOR ŽUPANA

Šport v slehernem življenjskem obdobju tvori del aktivnosti vsakega izmed nas. Kot malčki smo skozi športne igre razvijali osnovne gibalne sposobnosti, v času odraščanja smo se vključevali v športno rekreativne programe in združevali druženje z gibanjem, marsikdo se je tedaj usmeril tudi v vrhunski šport, v obdobju odraslosti in starosti pa skrbimo, da z rekreacijo krepimo zdravje in ohranjamo socialne stike.

V Mestni občini Novo mesto športni cikel, ki poskrbi za športno udejstvovanje vseh generacij in ranljivih skupin, z novo Strategijo športa nadgrajujemo, z visokimi (in dosegljivimi) cilji pa do leta 2030 napovedujemo povečanje števila športnikov. V vrste aktivnih občanov bomo vključili še več rekreativnih in vrhunskih športnikov, predvsem pa si h gibanju želimo nagovoriti starostnike. Naša lokalna skupnost bo s pomočjo občinskih zavodov in več kot 160 športnih društev k zdravemu načinu življenja privabila še neaktivne občane in razširila trenuten aktiv 4000 odraslih, športno ozaveščenih Novomeščanov.

Paleta široko zastavljenih programov potrebuje tudi primerno športno infrastrukturo, ki jo že zadnjih nekaj let prenavljamo in dopolnjujemo, vestno pa uresničujemo tudi velikopotezne naložbene načrte. Naši športniki (in številni gostujoči športniki od drugod) trenirajo na biseru novomeške športne infrastrukture Olimpijskem centru Novo mesto, ki ga letos izpopolnjujemo še z bazenskim kompleksom, v načrte na področju športne infrastrukture pa vključujemo tudi številne druge investicije. Nova vadbena dvorana poleg ŠD Marof, pokrita tribuna na mestnem stadionu v Portovalu, motorični in kolesarski parki bodo v prihodnjih letih dobrodošle pridobitve.

Šport nas telesno krepi, medgeneracijsko povezuje in v nas ohranja tekmovalni duh, ki nas žene, da smo najhitrejši, najbolj prodorni in najbolj bleščeč zgled. V novomeški lokalni skupnosti se tega jasno zavedamo in bomo športno pot občine še vnaprej sinergično tlakovali z ambicioznimi ljudmi ter ustrezno športno infrastrukturo.

2 UVOD

Družbena vloga športa izhaja iz znanstveno dokazanega pomena športa za javno zdravje (telesno, duševno in socialno), socializacijo in gospodarstvo. Športu se priznava tudi zelo pomembna vloga pri spodbujanju k prostovoljnemu delu in k aktivni udeležbi v družbi, solidarnosti, strpnosti in odgovornosti ter prenašanju drugih pozitivnih družbenih vrednot in narodne identifikacije. Zaradi navedenih vplivov se šport kot del javnega interesa sofinancira iz javnih sredstev, za njegov razvoj pa se ustvarjajo ustrezni sistemski družbeni pogoji. Šport je temeljna pravica vsakega človeka, tako otroka in mladostnika kot odraslega človeka in starostnika, znotraj teh skupin pa tudi invalidov in vseh oseb s posebnimi potrebami.

Za pripravo strategije športa v Mestni občini Novo mesto je župan Mestne občine Novo mesto s sklepom imenoval delovno skupino, ki je na podlagi izkušenj iz dolgoletnega delovanja na področju športa, poznavanja lokalnega okolja in subjektov s področja športa pripravila predlog strategije.

Strategija športa v Mestni občini Novo mesto do leta 2030 je dokument, s katerim bo Mestna občina Novo mesto sistematično usmerjala vse pomembne deležnike v uresničevanje zastavljenih ciljev na podlagi ključnih strateških usmeritev in ukrepov, ki jih želimo v naši občini izvesti v tem desetletju na področju športa. S tem želimo prispevati k večji gibalni aktivnosti in krepitvi zdravja občanov ter omogočiti, da se bo vsak prebivalec lokalne skupnosti lahko vključil v športno aktivnost in imel možnost športnega udejstvovanja v vseh življenjskih obdobjih.

Okvire za celosten razvoj športa v Sloveniji določa *Resolucija o Nacionalnem programu športa Republike Slovenije*, ki lokalnim skupnostim omogoča, da za svoje področje sprejemajo ustrezne razvojne usmeritve v športu in ukrepe, določajo vsebine športa v javnem interesu in finančne okvire za financiranje posameznih športnih programov.

Javni interes in njegovo uresničevanje opredeljuje *Zakon o športu*, ki vsebuje naloge nacionalnega in lokalnega pomena v vseh segmentih športa, opredeljenih v Nacionalnem programu športa in v športnih programih lokalnih skupnosti, predvsem pa na področju:

- športne vzgoje otrok in mladine;
- športne rekreacije;
- kakovostnega in vrhunškega športa;
- športa starejših;
- športa invalidov.

Lokalna skupnost zagotavlja uresničevanje javnega interesa v športu tako, da:

- v občinskem proračunu zagotavlja sredstva za sofinanciranje športnih programov;
- spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti;
- načrtuje, gradi in vzdržuje lokalno pomembne javne športne objekte.

Udejanjanje javnega interesa bomo dosegli tako, da bomo:

- vsakemu posamezniku zagotovili možnosti za dejavno sodelovanje v športu v varnem in zdravem okolju;
- vsem mladim zagotovili kakovostno športno vzgojo, ki jim bo omogočila pridobitev gibalne izobrazbe in vplivala na to, da bo šport postal del njihovega zdravega življenjskega sloga;
- vsakemu, ki ga to zanima in je za to sposoben, zagotovili možnost izboljšanja osebnega športnega dosežka in možnost javnega priznanja njegove pomembnosti;
- razvijali moralne in etične vrednote športa, spoštovali človekovo dostojanstvo in varnost vseh, ki so povezani z družbenimi normami;

- ustvarjali spodbudno okolje za razvoj vseh oblik športne dejavnosti za vse skupine prebivalstva;
- krepili vlogo športnih društev kot pomembnega dela civilne družbe, ki si s svojim, pretežno prostovoljnim delovanjem, prizadeva za dobrobit celotne skupnosti;
- ustvarjali pogoje za delovanje društev v programih tekmovalnega športa;
- posodobili sistem upravljanja javne športne infrastrukture in urbanih športnih površin.

3 PRAVNE PODLAGE

Pravne podlage za sprejem *Strategije športa v Mestni občini Novo mesto* so:

- *Zakon o lokalni samoupravi* (Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE)), ki določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom;
- 15. člen *Statuta Mestne občine Novo mesto* (DUL, št. 14/19-UPB1), ki določa pristojnosti občinskega sveta, da sprejema prostorske in druge načrte razvoja Mestne občine Novo mesto.

4 ANALIZA STANJA

Šport je v zadnjih letih doživel vsestransko rast, k čemur so pripomogli ukrepi države in lokalnih skupnosti, opredeljeni v *Nacionalnem programu športa*. Poleg tega so k razvoju pripomogli tudi drugi podporni dejavniki, predvsem vzgojno-izobraževalni sistem, razvoj društev na področju športa, zasebni sektor, interes prebivalcev za udejstvovanje v športu in tudi razvoj gospodarstva.

4.1. Sredstva lokalne skupnosti za področje športa

V 13. členu *Zakona o športu* je opredeljeno, da izvajanje NPŠ na lokalni ravni za posamezno koledarsko leto določi občinski svet – po predhodnem mnenju športne zveze – z letnim programom športa na lokalni ravni. Ta določa programe in področja športa, sofinancirana v posameznem kolesarskem letu, in obseg javnih sredstev, zagotovljenih v proračunu lokalne skupnosti, pri čemer se upošteva struktura in prednostne naloge, opredeljene v NPŠ. Sredstva se organizacijam dodelijo na podlagi javnega razpisa. Mestna občina Novo mesto ima na osnovi sprejetega *Odloka o spremembi odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Mestni občini Novo mesto* jasno opredeljene športne panoge, ki se jim v tekmovalnem športu iz LPŠ sofinancira večji delež sredstev.

V letu 2022 je 66 % sredstev namenjenih programom vadbe in tekmovanjem uradnih tekmovalnih sistemov za otroke in mladino, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, sofinanciranju strokovnih delavcev za delo z mladimi ter programom pristočasne športne vzgoje otrok in mladine. Iz preglednice je razvidno, da so se sredstva vsako leto zviševala, čeprav delež sredstev v proračunu iz leta v leto variira.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sredstva za javni razpis v €	392.170	407.170	573.440	594.440	599.440	599.440	647.840
Odstotek od realiziranega proračuna brez investicij	1,08	1,08	1,5	1,3	1,18	1,3	1,34
Investicijsko vzdrževanje	91.955	114.000	110.000	173.509	118.228	210.500	240.500
Otroška in športna igrišča	34.439	54.328	54.952	47.549	36.721	59.500	56.000
Investicije	809.875	156.168	1.578.939	1.478.387	1.199.786	1.986.811	5.607.600
Programi Zavod NM	93.000	136.000	127.000	143.000	142.000	135.500	100.000

4.2. Zavod za šport, kulturo, turizem in mladino Novo mesto

Zavod za šport, kulturo, turizem in mladino Novo mesto (v nadaljevanju zavod) izvaja kontinuirano strokovno delo za zagotavljanje in spodbujanje pogojev za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti, načrtovanje in vzdrževanje javnih športnih objektov, ustvarjanje možnosti za razvoj posameznih športnih panog in podpora društvom. Je koordinator izvajanja nacionalnih športnih programov v osnovnih in srednjih šolah, ki jih nacionalni program športa določa za lokalne skupnosti. Programe (Zlati sonček, Krpan, 20-urni plavalni tečaji in preverjanje znanja plavanja v 6. razredu, šolska športna tekmovanja) izvajajo športni pedagogi. Zavod za namen promocije športa vsako leto pripravi prireditev Naj športnik, športnica in športni kolektiv Mestne občine Novo mesto.

Podatki o udeležbi vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter število vključenih otrok v nacionalne športne programe:

1. Šport predšolskih otrok
  - Mali sonček
  - Prilagajanje na vodo
2. Šport šoloobveznih otrok
  - Zlati sonček in Krpan ter plavalne aktivnosti v osnovnih šolah
  - Šolska športna tekmovanja v osnovnih šolah.

Podatki o vključenosti predšolskih in osnovnošolskih otrok ter o številu šol so v spodnjih tabelah.

Tabela 1: vključenost predšolskih otrok v programa Mali sonček in Naučimo se plavati.

Tabela 2: vključenost učencev v program Zlati sonček.

Tabela 3: število šol, vključenih v programa Zlati sonček in Krpan.

Tabela 1												
	Število vključenih otrok v program 2018/2019	Število vpisanih otrok v vrtcu 2018/2019 /št. otrok zadnje starostne skupine	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2019/2020	Število vpisanih otrok v vrtcu 2019/2020/št. otrok zadnje starostne skupine	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2020/2021	Število vpisanih otrok v vrtcu 2020/2021/št.o otrok zadnje starostne skupine	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2021/2022	Število vpisanih otrok v vrtcu 2021/2022/ št.otrok zadnje starostne skupine	Vključenost v %
Mali sonček	1516	1675	90,5	1494	1685	88,6	1491	1685	88,4	1532	1742	88
Naučimo se plavati	454	460	98	457	470	97,2	0	430	0	400	410	97,5

Tabela 2												
	Število vključenih otrok v program 2018/2019	Število učencev 1. triada 2018/2019	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2019/2020	Število učencev 1. triada 2019/2020	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2020/2021	Število učencev 1. triada 2020/2021	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2021/2022	Število učencev 1. triada 2021/2022	Vključenost v %
Zlati Sonček	1212	1372	88,3	1114	1323	84,2	1218	1253	97,2	1310	1358	96,5

	Število vključenih otrok v program 2018/2019	Število učencev 2. triade 2018/2019	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2019/2020	Število učencev 2. triade 2019/2020	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2020/2021	Število učencev 2. triade 2020/2021	Vključenost v %	Število vključenih otrok v program 2021/2022	Število učencev 2. triade 2021/2022	Vključenost v %
Krpan	915	1279	71,54	930	1367	68,03	993	1269	78,25	1056	1372	77,2

Tabela 3												
	Število vključenih šol v program 2018/2019	Število šol	Vključenost v %	Število vključenih šol v program 2019/2020	Število šol	Vključenost v %	Število vključenih šol v program 2020/2021	Število šol	Vključenost v %	Število vključenih šol v program 2021/2022	Število šol	Vključenost v %
Zlati Sonček in Krpan	7	9	77,7	8	9	88,8	8	9	88,8	9	9	100

3. Šport mladine
  - Prostočasna športna vzgoja
  - Šolska športna tekmovanja

Tabela 4

Športni program	Število učencev+ dijakov 2018/2019	Št. šol	Število učencev+ dijakov 2019/2020	Št. šol	Število učencev+ dijakov 2020/2021	Št. šol	Število učencev+ dijakov 2021/2022	Št. šol
Šolska športna tekmovanja	2897+1270	8+8	3387+1605	8+8	1856+971	8+8	3300+1650	8+8
Skupaj	4167	16	4992	16	2827	16	4950	16

4.3. Športna rekreacija

- Delavske športne igre
- Rekreativne lige in drugi programi

Tabela 5

Delavske športne igre	2018	2019	2020	2021	2022
Število udeležencev	2495	2499	829	1500	618
Število panog	17	17	10	16	11

Športna rekreacija	2018	2019	2020	2021	2022
Število udeležencev	820	850	900	600	828

Zavod izvaja naslednje naloge:

- upravlja s športnimi objekti, športnimi igrišči in igrali v lasti ustanoviteljice, prenesenimi v upravljanje;
- pripravlja objekte za vadbo in tekmovanje;
- upravlja in organizira vzdrževanje tehnične opreme, ki je v upravljanju zavoda;
- svetuje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov v občini;
- koordinira izvajanje nacionalnih športnih programov na področju predšolskih in osnovnošolskih otrok ter srednješolcev;
- koordinira sodelovanje športnih pedagogov in športnih društev pri izvajanju šolskih športnih tekmovanj;
- daje pobude in predloge ustanovitelju za izboljšanje stanja v športu, sodeluje pri pripravi strokovnih gradiv in izvaja naloge za ustanovitelja s področja dejavnosti zavoda, sodeluje z upravnimi organi, strokovnimi institucijami in drugimi;
- daje strokovno in organizacijsko pomoč izvajalcem letnega programa športa;
- spremlja in analizira naloge v športu;
- sodeluje pri načrtovanju izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev za delo v športu;
- zbira in daje podatke za potrebe informatike v športu.

4.4. Športna zveza Novo mesto

Športna zveza Novo mesto (v nadaljevanju zveza) pri svojem delu sledi ciljem, opredeljenim v *Letnem programu športa MONM* in v sklepih skupščine zveze. Namen zveze je spodbujati športno dejavnost in s tem prispevati h kakovostnemu razvoju športa v Mestni občini Novo mesto, ki sofinancira materialne stroške delovanja zveze. Zveza izvaja naslednje pomembne naloge:

- zbira podatke o številu delujočih društvenih športnih organizacij v regiji in vključenosti prebivalcev v njihove programe;
- vzpostavlja in razvija povezave med športnimi organizacijami v regiji, po pooblastilu OKS – ZSZ podeljuje potrdila in priporočila športnikom in športnim organizacijam v regiji;
- sodeluje pri organizaciji posvetov na temo aktualne zakonodaje in ostalih strokovnih vprašanj s področja športa;
- skrbi za izvajanje zdravstvenega varstva in drugih oblik varstva aktivnih v športu;
- v sodelovanju z nacionalnimi panožnimi zvezami skrbi za usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih amaterskih in profesionalnih kadrov za potrebe športnih organizacij;
- posreduje strokovno, tehnično in drugo pomoč športnim organizacijam;
- spremlja razvoj športa, ugotavlja in predlaga ukrepe za rešitev z namenom izboljšanja stanja na področju športa;
- zastopa športna društva o vprašanih in nalogah skupnega pomena do organov in institucij občine;
- podaja soglasje k letnemu programu športa v občini;
- sodeluje z drugimi organizacijami in institucijami, ki rešujejo vprašanja s področja športa;
- prek svojih predstavnikov sodeluje pri delu Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez;
- pripravlja analize in oceno športne dejavnosti v občini;
- izvaja aktivnosti za povečanje števila športnih društev, vključenih v športno zvezo;
- nudi pomoč pri promocijski dejavnosti društev, npr. pri objavah športnih prireditev v medijih, predstavitev društev na različnih dogodkih;
- opravlja delo regijske pisarne OKS, kot je skrb za sodelovanje in povezovanje z občinami, s športnimi in drugimi organizacijami z območja regije (npr. tekmovanja, rekreativne športne prireditve, medobčinski in medregijski športni projekti);
- nudi pomoč društvom pri prijavih na občinske in državne razpise;
- koordinira vključevanje stroke na področju razvoja otrok in mladine v šolah in društvih;
- razvija in krepi stike s športnimi zvezami in organizacijami v drugih občinah, republikah, sosednjih deželah ter s slovenskimi organizacijami v zamejstvu;
- opravlja promocijske in publicistične dejavnosti na področju športa.

4.5. Športna društva in druga društva, registrirana za izvajanje dejavnosti na področju športa

V Mestni občini Novo mesto je registriranih 160 športnih društev, športno rekreativnih društev, planinskih društev, društev upokojencev in društev invalidov. Društva so pomembni izvajalci letnega programa športa, ki se za sofinanciranje izvajanja športnih programov prijavijo na javni razpis Mestne občine Novo mesto. Mestna občina Novo mesto vsako leto sofinancira približno 60 različnih društev, ki izvajajo športne programe na področju športne rekreacije, športnih prireditev, pristočasne športne vzgoje otrok in mladine, vrhunškega športa, športa starejših, športa invalidov, kakovostnega športa, športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport. Prav tako sofinancira tudi stroške dela strokovnih delavcev za delo z mladimi.

Tabela 6

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PRORAČUN MONM	36.844.923,00 €	37.696.479,00 €	39.434.996,00 €	46.673.632,00 €	51.826.581,00 €	48.086.900,00 €	52.589.453,00 €
PRORAČUN BREZ INVESTICIJ	36.035.048,00 €	37.540.311,00 €	37.856.057,00 €	45.195.245,00 €	50.626.795,00 €	46.100.089,00 €	46.981.853,00 €
SREDSTVA ZA JAVNI RAZPIS	392.170,00 €	407.170,00 €	573.440,00 €	594.440,00 €	599.440,00 €	599.440,00 €	632.840,00 €
REALIZIRANEGA PRORAČUNA BREZ INVESTICIJ	1,08	1,08	1,5	1,3	1,18	1,3	1,34
ŠTEVILO MLADIH ŠPORTNIKOV	1.963	1.854	1.780	1.951	2.065	2.027	2.020
ŠTEVILO ČLANIC IN ČLANOV	596	595	560	576	539	545	550
ŠTEVILO MLADIH, VKLJUČENIH V PROSTOČASNE DEJAVNOSTI	3.671	3.925	4.890	4.782	5.102	4.087	4.000
VKLJUČENIH V ŠPORTNO- REKREATIVNIH PRIREDITVAH	6.067	8.250	12.394	12.418	14.765	12.420	12.000
ŠTEVILO VRHUNSKIH ŠPORTNIKOV	4	2	5	6	6	6	6
ŠTEVILO STAREJŠIH	-	-	-	1.587	2.006	1.687	1700
ŠTEVILO INVALIDOV	217	217	149	199	221	230	230
ŠTEVILO REKREATIVNIH ŠPORTNIKOV	5.200	4.708	5.271	2.755	2.772	2.728	2700
POKRITE ŠP. POVRŠINE V M ² /PREBIVALCA	0,2	0,2	0,3	0,3	0,9	0,9	0,9
ZUNANJE ŠP. POVRŠINE V M ² /PREBIVALCA	2,2	2,5	2,5	4,3	4,3	4,3	4,3

Tabela 7

KATEGORIZIRANI ŠPORTNIKI	mladinski razred	perspektivni razred	državni razred	mednarodni razred	svetovni razred	olimpijski razred	SKUPAJ
2016	110	24	56	3	1	0	194
2017	90	24	46	2	0	0	162
2018	111	22	44	5	0	0	182
2019	134	17	79	6	0	0	236
2020	134	17	79	6	0	0	236
2021	134	22	66	6	0	0	228
2022	181	27	58	9	1	0	276

5 CILJI IN UKREPI NA PODROČJU ŠPORTNIH PROGRAMOV

5.1. Prostočasna športna vzgoja otrok, srednješolcev in študentov

5.1.1. Šport predšolskih otrok

V to skupino spadajo otroci do 6. leta starosti oziroma do vstopa v osnovno šolo. V tem obdobju morajo športni programi spodbujati željo otrok po gibanju in igranju in jih navdušiti nad športno dejavnostjo s ciljem, da pri njih razvijajo osnovne gibalne sposobnosti. Programe izvajajo vrtci, zavod, zveza in športna društva.

Cilj 1: *Dvig osnovnih gibalnih spretnosti in sposobnosti ter razvoj socialnih in čustvenih spretnosti otrok*

Ukrep: izvajanje nacionalnih športnih programov v vseh vrtcih v Mestni občini Novo mesto (Mali sonček, prilagajanje na vodo itd.) in drugih prostočasnih programov v organizaciji Zavoda Novo mesto in s sodelovanjem športnih društev.

Opis ukrepa:

- vključitev vseh novomeških vrtcev v izvajanje programa Mali sonček, sestavljenega iz štirih stopenj, ki se sistematično nadgrajujejo in stopnjujejo;
- vsaka stopnja programa vsebuje 8 nalog, zadnja stopnja 11 nalog;
- v program se vključijo tudi otroci s posebnimi potrebami;
- del programa je tudi prilagajanje na vodo, ki ga izvaja Zavod Novo mesto;
- pomoč kineziologov pri izvajanju športnih programov;
- strokovno svetovanje vzgojiteljem za dvig gibalnih sposobnosti;
- priprava aktivnosti programa Mali sonček za vsako šolsko leto, ki ga bodo izvajala športna društva in zavod;
- vključevanje in sofinanciranje društev, ki bodo v sklopu programa Mali sonček v vrtcih izvajala tiste aktivnosti, ki jih vrtci ne morejo izvajati sami (rolanje, kolesarjenje, drsanje, ples, igre z žogo ...);
- za opravljene naloge programa Mali sonček dobi vsak otrok od Zavoda za šport Planica knjižico in nalepke;
- knjižica je »športni karton«, v katerem so prikazane otrokove gibalne sposobnosti že v zgodnji starosti;
- izvajanje športnih dni v vrtcih z različni vsebinami (planinski izlet, Češča vas ...);
- vsako leto izvedba nagradnega izleta za otroke, ki so uspešno opravili program Mali sonček, in/ali prireditve s podelitvijo nagrad vsem vrtcem/otrokom, ki se je udeležijo tudi starši;
- sodelovanje vseh vrtcev v Mini olimpijadi, ki jo organizira Športna zveza Novo mesto;
- oblikovanje in vključevanje programov splošne vadbe in osnovnih gibalnih prvin v vse vrtce, sodelovanje s športnimi društvi s pomočjo kineziologa;
- vključevanje otrok v kakovostne počitniške športne aktivnosti, promocija športa in vseh počitniških aktivnosti v vrtcih;
- izvajanje programov organizirane vadbe (s starši ali samostojno, popoldne), ki jo izvajajo športna društva;
- športni karton (knjižica) – stroka določi 5 nalog, ki jih mora otrok opraviti;
- vključevanje otrok v kolesarske tečaje;
- zavod koordinira strokovno pomoč pri izvajanju kolesarskih tečajev;
- vzpostavitev kampanje za promocijo športa in zdravega načina življenja.

Časovnica aktivnosti:

- 2022: zavod koordinira nacionalne športne programe v vrtcih,
- 2023: izvajanje novih športnih aktivnosti v sklopu programa Mali sonček, vključevanje športnih društev v izvajanje aktivnosti;
- vsaki dve leti evalvacija programa, posodabljanje aktivnosti.

Nosilec ukrepa: Zavod Novo mesto

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Vključenost predšolskih otrok v program Mali sonček	88%	92%	95%
Vključenost predšolskih otrok v program Naučimo se plavati	97,5 %	98 %	100 %
Število izvedenih aktivnosti v sklopu programa	4	8	8

5.1.2. Šport šoloobveznih otrok

Za večino otrok je športna vzgoja osnovna telesna dejavnost, ki pa je v današnjih časih zelo pomembna, saj otroci veliko presedijo v šoli in potem še doma. Kakovostna športna vzgoja pomaga zmanjševati negativne posledice sedenja in tudi drugih nezdravih navad. Poleg obvezne športne vzgoje spadajo v ta okvir vse pristočasne dejavnosti, ki jih izvajajo športna društva. Le-te morajo biti dovolj zanimive, da pritegnejo otroke. Otroci se vključujejo tudi v šolska športna tekmovanja, nacionalne športne programe Zlati sonček, Krpan in plavalne aktivnosti. Spopasti se je treba tudi s porastom števila otrok s prekomerno težo in drugih z atrofirano mišično maso kot negativno posledico epidemije, saj je v času, ko je bilo zaradi ukrepov za omejitev širjenja koronavirusa ukvarjanje s športom onemogočeno, veliko otrok presedelo večino časa pred računalniki in jih je veliko izgubilo zanimanje za šport.

Ugotovitve delavnice:

- v prvi triadi ni prisotnosti športnih pedagogov, kar je v tej občutljivi starostni skupini velik manjko;
- zaradi vodenja evidenc/poročil predvsem pa zaradi številnih tekmovanj športni pedagogi izgubijo veliko število ur z učenci, nadomeščajo jih strokovno neusposobljeni učitelji;
- šolska športna tekmovanja se večkrat pokrivajo med sabo ali s klubskimi tekmovanji, ocena je, da jih je preveč;
- tretja triada ima samo 2 uri športne vzgoje tedensko, kar je premalo;
- nujno je voditi vadbe brez prehitre specializacije v tekmovalne športne discipline;
- športna vadba naj poteka vsaj v prvih dveh triadah pretežno preko iger;
- zunanja športna infrastruktura v popoldanskem času sameva, promocijsko preko staršev in otrok samih, da jih privabimo na uporabo igral, igrišč.

Cilj 2: *Oblikovanje trajnih navad za redno ukvarjanje s športom in privzemanje zdravega življenjskega sloga*

Ukrep: povečati število gibalno/športno aktivnih učencev v osnovnih šolah, ki sicer niso vključeni v programe tekmovalnega športa, ohraniti vključenost šol in učencev v šolska športna tekmovanja.

Opis ukrepa:

1. Aktivnosti športnega programa Zlati sonček za otroke 1. triade:
  - izvajanje programa Zlati sonček, namenjenega otrokom starosti od 6 do 8 let (v šolskem letu 2022/2023 posodobitev programa);
  - vključitev vseh osnovnih šol v izvajanje programa;
  - organizacijska podpora zavoda športnim pedagogom, ki izvajajo program;
  - pomoč zavoda pri nabavi rekvizitov šolam, ki jih potrebujejo za izvajanje programa;
  - izvajanje programa prek igre; čim manj tekmovalnih programov;
  - privlačne vsebine za otroke – rolanje, smučanje, drsanje, plavanje, pohodništvo, spretnosti z žogo, ravnotežne naloge ...;
  - zavod koordinira pomoč športnim pedagogom pri izvajanju aktivnosti, ki jih šole ne morejo izvajati same, oz. potrebujejo dodatno prisotnost športnega delavca;
  - organizacija zaključne prireditve s podelitvijo diplom učencem za opravljene naloge oz. za sodelovanje v programu in zahvala športnim pedagogom;
  - zagotoviti vsaj občasno prisotnost športnega pedagoga pri pouku športne vzgoje, ki je v tem obdobju ključnega pomena.

2. Aktivnosti športnega programa Krpan za otroke 2. triade v povezavi s programi Naučimo se plavati in Mladi planinec:
  - program je namenjen šolarjem od 9. do 11. leta;
  - program vsebuje aktivnosti, ki spodbujajo umski, gibalni, emocionalni in socialni razvoj;
  - program izvajajo športni pedagogi;
  - zavod koordinira vse aktivnosti, spremlja kazalnike
  - zavod daje podporo in pomoč pri izvajanju aktivnosti, ki jih šole same ne morejo izvajati, z zagotavljanjem strokovnih delavcev iz športnih društev;
  - izvajanje programa prek igre;
  - ozaveščanje staršev o programih z željo, da bi se čim več otrok ukvarjalo s športom;
  - promocija in podpora pristočnim športnim programom, ki jih sofinancira Mestna občina Novo mesto;
  - omogočanje prostorov za izvajanje teh programov, predvsem v času podaljšanega bivanja;
  - spodbujanje uporabe zunanjih športnih površin;
  - zagotavljanje dodatne ure športne vzgoje (naloga države);
  - dodajati nove športno rekreativne programe, zanimive za učence, ki se do sedaj niso vključevali;
  - ohraniti tiste programe, ki so se izkazali kot strokovno in vsebinsko kakovostni;
  - predvsem tiste učence, ki se ne ukvarjajo s tekmovalnim športom, spodbujati k vključevanju v brezplačne programe športnih društev (krožki);
  - vzpostavitev projekta »Dan s športnim junakom« ob dnevu slovenskega športa, 23. 9.;
  - omogočiti in vzpodbujati vključevanje socialno izključenih otrok, prekomerno prehranjenih otrok in gibalno manj kompetentnih otrok v športne programe;
  - podpora izvajanju kakovostnih počitniških športnih aktivnosti, katerih izvajalci so lahko društva in zavod;
  - sistemsko spremljanje telesnega in gibalnega razvoja te populacije (izvajajo športni pedagogi z beleženjem v športnem kartonu, svetovanje staršem; pridobiti zbirne podatke po šolah in implementacije programov za izboljšavo šibkih področij);
  - brezplačni kolesarski tečajji in izpiti;
  - zagotavljanje vsaj dveh ur tedensko brezplačnih, kakovostno vodenih pristočnih športnih dejavnosti na vsaki osnovni šoli;

- spodbujanje in pomoč Zavoda Novo mesto šolam pri sodelovanju na šolskih športnih tekmovanjih, pri prijavih na tekmovanja, pri usklajevanju terminov tekmovanj, pri plačilu prevozov, nabavi športne opreme za športne pedagoge in rekvizitov vsem šolam v Mestni občini Novo mesto;
- vključevanje čim večjega števila otrok v kolesarske tečaje za pridobitev kolesarskega izpita.

3. Aktivnosti za učence 3. triade

- izvajanje prostočasnih programov (krožkov, popoldanskih programov), zanimivih za učence, da se tudi v tej starosti ukvarjajo s športom;
- v sodelovanju s športnimi pedagogi in starši spodbujati učence, predvsem tiste, ki niso vključeni v programe tekmovalnega športa, da se v te aktivnosti vključijo;
- ohraniti tiste programe, ki so se izkazali kot strokovno in vsebinsko kakovostni;
- vključevanje in sofinanciranje društev za izvajanje prostočasnih programov, usmerjenih za to starostno skupino;
- športne pedagoge vključiti v sistem občinskih priznanj in priznanj na državni ravni;
- vzpostavitev projekta »Dan s športnim junakom« ob dnevu slovenskega športa, 23. septembra;
- zagotavljanje vsaj dveh ur tedensko brezplačnih, kakovostno vodenih prostočasnih športnih dejavnosti na vsaki osnovni šoli;

Časovnica aktivnosti:

- v šolskem letu 2022/2023 se bo v šolah začel izvajati razširjen nacionalni program Zlati sonček in Krpan;
- športni pedagogi nadaljujejo z izvajanjem športnih programov, organizacijsko in drugo pomoč daje šolam Zavod Novo mesto.

Nosilec ukrepa: Zavod Novo mesto

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Število šol, vključenih v program Zlati sonček	9	9	9
Število šol, vključenih v program Krpan	9	9	9
Delež učencev, vključenih v program Zlati sonček	97,2 %	99 %	100 %
Delež učencev, vključenih v program Krpan	78,2 %	85 %	90 %
Opravljenosti aktivnosti programa Zlati sonček v 1. triadi (vsi otroci, stari 10 let, znajo drseti, narediti preval, narediti stojo, plavati, se igrati)	80 %	85 %	90 %
Delež učencev 3. triade, vključenih vsaj 1x tedensko v prostočasne dejavnosti	75%	80%	83%

5.1.3. Šport mladine

Športna vzgoja v srednjih šolah je edina redna športna dejavnost za celotno populacijo. Veliko mladih, ki niso vključeni v tekmovalni šport, se v tem obdobju preneha redno ukvarjati s prostočasnimi športnimi dejavnostmi, zato je upad gibalnih sposobnosti pri srednješolcih največji. Športna dejavnost v tem obdobju je namenjena predvsem izboljšanju športnih znanj, zagotavljanju primerne psihofizične sposobnosti mladine, odpravljanju in zmanjševanju negativnih posledic sedenja in drugih negativnih vplivov sodobnega življenja, preprečevanju zdravju škodljivih razvad (kajenje, alkoholizem, narkomanija) ter zadovoljevanju človekove potrebe po igri in tekmovalnosti.

Športna dejavnost študentov je pomembna sestavina življenja študentov. Je dopolnilo intelektualnemu delu in pripomore k polnejši uresničitvi človeka, bogastvu njegovega telesnega in duševnega zdravja ter integriteti osebnosti. Za študente je športna vzgoja zadnja organizirana oblika športnih aktivnosti v okviru šolanja. S ponudbo zanimivih prostočasnih dejavnosti za študente se spodbuja ukvarjanje študentov z vadbo, s tem skrbijo ne samo za telo, ampak tudi za socialno druženje in sprostitev.

Cilj 3: Povečanje vključenosti gibalno/športno aktivnih srednješolcev in študentov v različne prostočasne programe, ohraniti vključenost šol in dijakov v šolska športna tekmovanja

Ukrep: spodbujanje in izvedba kvalitetnih športnih programov in prireditev ter promocija športa med mladimi.

Opis ukrepa:

- promocija obstoječih prostočasnih programov;
- sofinanciranje ciljno usmerjenih prostočasnih programov za srednješolce in študente na javnem razpisu MONM;
- športni vikendi s kakovostno vadbo, ki jo vodi strokovno izobražen/usposobljen delavec ali trener;
- boljša izkoriščenost zunanjih športnih površin, promocija in predstavitev vadbe na zunanjih fitness napravah in drugih športnih površinah;
- promocija vadbenih naprav v mestnih in primestnih krajevnih skupnostih Mestne občine Novo mesto;
- priprava in izvedba Iger mladih v šestih športnih panogah po vzoru DŠI (v organizaciji zavoda), razglašen bo najboljši mladi športnik/športnica/kolektiv;
- vključevanje dijakov, ki niso vključeni v tekmovalne športe, v šolska športna tekmovanja;
- podpora zavoda športnim pedagogom, ki sodelujejo in aktivno izvajajo šolska športna tekmovanja;
- zavod koordinira sodelovanje z mladinskimi organizacijami za spodbujanje vključevanja mladih v Igre mladih, ki so dostopne vsem; promocija iger med mladimi;
- prepoznavna in promocija ustrezne mobilne aplikacije za povezovanje mladih za druženje in šport;
- vzpostavitev medresorskega sodelovanja (izobraževanje, mladina, sociala, zdravje ...) za povečanje kakovosti ukvarjanja s športom;
- načrtovanje sredstev za promocijo športa in zdravega načina življenja.

Časovnica aktivnosti:

- leto 2022 in 2023: evalvacija prostočasnih programov za srednješolce in študente;
- v naslednjem javnem razpisu usmeritev za sofinanciranje kvalitetnih programov za to starostno skupino mladih

Odgovorni nosilci ukrepa: MONM (za prostočasne športne programe), Zavod Novo mesto (za šolska športna tekmovanja)

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Delež srednješolcev, vključenih v prostočasne programe	70%	75%	80%
Število programov za dijake/štolente	10	11	12
Število dijakov, vključenih v šolska športna tekmovanja	1500	1800	2000
Število srednjih šol, vključenih v šolska športna tekmovanja	8	8	8

5.2. Tekmovalni in vrhunski šport, razvoj športnikov**5.2.1. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport**

V program so vključeni otroci in mladostniki, ki želijo tekmovati in so sposobni dosegati kakovostne in vrhunske rezultate. V Mestni občini Novo mesto je že več let skoraj dva tisoč registriranih mladih športnikov, ki se ukvarjajo z različnimi kolektivnimi in individualnimi športi in konstantno dosegajo odlične rezultate na državni in mednarodni ravni. Za njihov razvoj skrbijo strokovni delavci, iz občinskega proračuna pa se sofinancirajo stroški dela za trenerje v vseh večjih športnih društvih, ki imajo celotno piramido mlajših kategorij. Športna vzgoja pomeni v tem obdobju temeljno pripravo na športno uspešnost. Tekmovalni dosežek je samo eno od meril uspešnega dela z otroki. Poleg tega je v tem občutljivem obdobju zorenja za mlade športnike zelo pomembno, da uravnoteženo dosegajo učne in vzgojne cilje, torej jih mora zasledovati in uresničevati tudi pedagog – trener.

Cilj 4: *Povečanje števila registriranih mladih športnikov in športnikov mladinskega in perspektivnega razreda*

Cilj 5: *Omogočanje uspešno izobraževanje in vsestranski razvoj športnikov v času njihove kariere, pri tem pa vključevati strokovnjake za zdravje in pravilen vadbeni proces v vseh panogah*

Ukrep: ustvariti pogoje za vsesplošni razvoj mladih športnikov.

Opis ukrepa:

- ohraniti oz. povečati sofinanciranje programov iz občinskega proračuna sorazmerno s številom športnikov, glede na uspehe na državni in mednarodni ravni in glede na strokovno utemeljene programe treninga;
- zagotoviti sredstva za sofinanciranje strokovno izobraženih in/ali strokovno usposobljenih strokovnih delavcev za delo z mladimi v skladu s programi nacionalnih panožnih zvez na ločeni proračunski postavki;
- več kot 50 % sredstev proračuna MONM za šport mora biti namenjenih programom športa otrok in mladine;
- športne aktivnosti otrok in mladine imajo zaradi vpliva na razvoj mladega človeka prednost v letnem programu športa;
- podpora športnim disciplinam, ki vplivajo na uravnotežen razvoj mladih športnikov – plavanje, atletika, gimnastika;
- podpora društvom, v katerih vadijo deklice oz. ženske;
- podpora društvom, v katerih vadi večje število otrok (množičnost);
- omogočanje prostorov za vadbo v bližini šol, predvsem v popoldanskem času, po vsej občini;

- omogočiti dostopnost zdravstvenih pregledov vsem registriranim športnikom v športnih društvih;
- spodbujanje društev, da izdelajo strategijo razvoja športne panoge in športnikov na področju tekmovalnega športa in prehoda mladih tekmovalcev v članske kategorije.

Časovnica aktivnosti:

- leto 2023: z novim šolskim letom začeti z izvajanjem programov;
- leto 2024: priprava in izvedba novega javnega razpisa za sofinanciranje programov športa za obdobje 2025–2027, evalvacija poročil društev za programe tekmovalnega športa, pregled števila registriranih in kategoriziranih športnikov;
- leto 2029: evalvacija in izvedba javnega razpisa za naslednje triletno obdobje

Odgovorni nosilec ukrepa: Mestna občina Novo mesto

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Število športnikov mladinskega razreda	181	220	240
Število športnikov perspektivnega razreda	27	35	40
Število registriranih športnikov	1900	2000	2200
Število strokovnih delavcev	15	17	20

5.2.2. Kakovostni šport

V program so vključeni športniki, registrirani v članskih kategorijah, ki vadijo in tekmujejo na uradnih tekmovanjih panožnih športnih zvez v individualnih in kolektivnih športnih panogah, in sicer do naslova državnega prvaka.

Cilj 6: Povečanje števila registriranih športnikov v članskih kategorijah

Cilj 7: Povečanje števila športnikov državnega razreda

Ukrep: podpora programom kakovostnega športa.

Opis ukrepa:

- sofinanciranje programov iz občinskega proračuna;
- podpora lokalnim športom z dolgoletno tradicijo;
- podpora društvom, ki imajo v članskih vrstah pretežno doma vzgojene športnike;
- izboljšati pogoje za prehod mladih športnikov iz mladinske v člansko kategorijo, da ostanejo v tekmovalnem in kasneje v vrhunskem športu;
- sofinanciranje prostorov za vadbo;
- organizacija urnikov v prostorih MONM s ciljem zagotavljanja dobrih pogojev za delo društva;
- promocija tekmovalnega športa, športnih društev in športnikov med prebivalci Mestne občine Novo mesto;
- spodbujanje društev, da izdelajo strategijo razvoja športne panoge na področju tekmovalnega športa.

Časovnica aktivnosti:

- vsako leto evalvacija poročil društev za programe tekmovalnega športa, pregled števila registriranih in kategoriziranih športnikov;

- evalvacija uspešnosti športnih društev na državnih prvenstvih.

Odgovorni nosilec: Mestna občina Novo mesto

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Število registriranih športnikov	400	500	600
Število športnikov državnega razreda	58	70	90
Število programov	24	25	26

5.2.3. Vrhunski šport

V program so vključeni posamezniki, ki dosegajo rezultate na evropskem in svetovnem nivoju, člani reprezentanc, udeleženci olimpijskih iger. Olimpijski komite Slovenije – združenje športnih zvez vsako leto na podlagi doseženih rezultatov uvrsti športnike v olimpijski, svetovni, mednarodni in perspektivni razred (za mlade športnike).

Cilj 8: *Povečanje števila vrhunskih športnikov v lokalnih športnih društvih, povečanje vrhunskih dosežkov na evropski in svetovni ravni*

Ukrep: vzpostavitev pogojev za razvoj vrhunškega športa.

Opis ukrepa:

- sofinanciranje programov vrhunškega športa;
- omogočanje prostorov za vadbo društev, ki imajo vrhunske športnike;
- vzpostaviti nagradni sklad in sistem nagrajevanja vrhunskih športnikov in trenerjev;
- promocija domačih vrhunskih športnikov;
- prireditev Športnik leta naj postane osrednja občinska športna prireditev, dostopna vsem športnikom, staršem in trenerjem.

Časovnica aktivnosti:

- april 2022: izveden javni razpis za sofinanciranje športnih programov za obdobje od 2022 do 2024;
- januar 2023: začetek aktivnosti za oblikovanje nagradnega sklada in sistema nagrajevanja uspešnih športnikov in trenerjev, načrtovanje sredstev v proračunu Mestne občine Novo mesto;
- september 2024: priprava in izvedba novega javnega razpisa za sofinanciranje programov športa za obdobje 2025–2027, evalvacija poročil društev za programe vrhunškega športa, pregled števila vrhunskih športnikov

Odgovorni nosilec: Mestna občina Novo mesto

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Število vrhunskih športnikov	10	13	16
Število programov	3	4	5

5.3. Vitalnost in zdravje v vseh življenjskih obdobjih

5.3.1. Športna rekreacija

Športna rekreacija je namenjena vsem odraslim in družinam, ki si želijo ohranjati ali izboljšati zdravje, izkoristiti šport za druženje, zmanjšati posledice sedečega načina življenja in nezdravih navad, ohranjati lastno vitalnost in gibalne sposobnosti in celo tekmovati. Zmanjšuje tveganje nastanka kroničnih bolezni in epidemije debelosti. Je nadaljevanje prostočasne športne vzgoje otrok in mladine. V programe rekreacije je vsako leto vključenih približno 4000 občanov Mestne občine Novo mesto.

Cilj 9: *Povečanje deleža redno športno dejavnih občanov MONM, ki se vsaj dvakrat tedensko ukvarjajo s športno aktivnostjo*

Ukrep: spodbuditi izvedbo celoletnih programov, ki ponujajo pestro in kakovostno športno ponudbo v različnih športih in zagotavljajo trajnost do ljudi in do okolja.

Opis ukrepa:

- sofinanciranje iz proračuna Mestne občine Novo mesto za programe športne rekreacije in programov z visokim zdravstvenim učinkom, ki izkazujejo pozitivni učinek na zdravje in počutje udeležencev;
- priprava in podpora kakovostnim programom za aktivne posameznike in družine, saj so aktivni starši promotorji športa svojim otrokom;
- vsem občanom povečati dostopnost do kakovostne športne rekreacije;
- promocija dobrih prehranjevalnih navad in zdravega načina življenja;
- priprava in izvedba športno rekreativnih prireditev, ki imajo za športno aktivne občane visok zdravstveni učinek (kolesarske, tekaške, plavalne ...);
- zaposlovanje usposobljenega kadra za izvedbo teh programov;
- izvajanje rekreativnega programa Delavske športne igre, ki je namenjen zdravim zaposlenim posameznikom;
- zagotoviti nastop na igrah zaposlenim, ki ne morejo oblikovati svoje ekipe;
- zagotoviti dve uri brezplačnih, kakovostno vodenih športnih dejavnosti tedensko za starejše, v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in uporabo notranjih in zunanjih športnih površin;
- organizacija dogodka »Dan rekreacije« – sodelovanje športne stroke, trenerjev, delavnice zdrave prehrane ...;
- organizacija velike športne prireditve (novomeški polmaraton, kolesarski maraton ob Krki ...) in drugih športno rekreativnih prireditev za širše množice;
- izvajanje lger krajevnih skupnosti;
- izvedba vsaj enega množičnega športno rekreativnega dogodka mesečno in vsaj devet takih dogodkov letno;
- boljše izkoriščanje in promocija zunanjih športnih površin.

Časovnica aktivnosti:

- leto 2023: izvajanje športnih programov, evalvacija programov, priprava aktivnosti za izvajanje ukrepa
- leto 2024 – 2030: izvajanje množičnih prireditev in dogodkov za širše množice

Odgovorni nosilec: Mestna občina Novo mesto (javni razpis), v sodelovanju z Zavodom novo mesto in Športno zvezo Novo mesto (prireditve, dogodki)

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Število aktivnih občanov v programih društev	3900	4200	4400
Število programov za širšo populacijo	35	40	45
Število programov za družine	5	10	15
Število prireditev	35	40	45

5.3.2. Šport starejših

Telesna dejavnost je za starejšo populacijo izjemnega pomena, saj ji omogoča kakovostnejše življenje. Telesno dejavni starostniki lažje opravljajo vsakodnevne opravke, imajo manj tveganja za padce zaradi izgube ravnotežja, na splošno so vitalnejši od telesno nedejavnih vrstnikov. Za njih je najpomembneje, da šport doživijo skupaj z druženjem, saj jim pogosto primanjkuje socialnih stikov.

Cilj 10: Povečati delež športno aktivnih starejših prebivalcev na 50 %

Ukrep: spodbujanje izvedbe programov, ki ponujajo pestro in kakovostno športno ponudbo za starejše in zagotavljajo trajnost do ljudi in do okolja.

Opis ukrepa:

- sofinanciranje društev upokojencev in športnih društev, ki izvajajo programe za starejše;
- sofinanciranje programov z visokim zdravstvenim učinkom;
- spodbujati strokovni kader k izobraževanju na področju športa starejših in skupinske vadbe;
- vključevanje čim večjega števila strokovnih delavcev za izvajanje teh programov;
- sofinanciranje športnih programov za istočasno športno vadbo razširjene družine;
- podpora skupinski gibalni vadbi starejših na zunanjih športnih površinah;
- promocija zunanjih športnih površin za športne programe starejših;
- v vseh krajevnih skupnostih Mestne občine Novo mesto zagotoviti tedensko vsaj dve uri brezplačnih kakovostno vodenih športnih dejavnosti za starejše, z možnostjo uporabe pokritih športnih objektov in zunanjih športnih površin.

Časovnica aktivnosti:

- leto 2022: izveden javni razpis za sofinanciranje programov športa za obdobje 2022–2024;
- leto 2024: priprava in izvedba novega javnega razpisa za sofinanciranje programov športa za obdobje 2025–2027, s poudarkom na ukrepe in cilje športa starejših, evalvacija kazalnikov;
- vsako leto evalvacija poročil društev za programe športne rekreacije.

Odgovorni nosilec: Mestna občina Novo mesto

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Delež športno aktivnih starejših občanov	30 %	40 %	50 %

Število programov z visokim zdravstvenim učinkom	9	20	35
Število vključenih strokovnih delavcev	0	3	6

5.3.3. Šport invalidov

Šport invalidov je namenjen ohranjanju gibalnih sposobnosti in zdravja invalidov, prav tako druženju in tekmovanju invalidov, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom. Zavedati se morajo, da ima šport pozitivne učinke na njihovo zdravje in vpliva na bolj kakovosten način življenja.

Cilj 11: Omogočiti aktivno športno udejstvovanje invalidom, predvsem mladim, vključevanje v programe na področju športne rekreacije in tekmovalnega športa ter izboljšava povezav med športnimi društvi in društvi invalidov

Ukrep: sofinanciranje izvajanja kvalitetnih športnih programov, primernih za invalide, s povezovanjem športnih društev in društev invalidov ter zagotavljanje pogojev za izvajanje teh programov.

Opis ukrepa:

- sofinanciranje oz. zaposlovanje strokovno izobraženega oz. usposobljenega kadra za izpeljavo celoletnih športnih programov za invalide (najmanj 60 ur letno), in sicer s povezovanjem športnih in invalidskih ter dobrodelnih društev na lokalni ravni;
- priprava kakovostnih, strokovno vodenih programov (po modelu občinskih športnih šol);
- razširitev nabora športnih panog za vse športa željne mlade športnike invalide;
- enkrat tedensko brezplačna ura vadbe za socialno ogrožene in invalide;
- organizacija državnih prvenstev invalidov v posameznih športih hkrati z državnimi prvenstvi teh športov;
- omogočiti invalidom udeležbo v brezplačnih programih športa;
- prilagoditev športnih objektov in dostopa na javne športne površine za invalide.

Časovnica aktivnosti:

- leto 2023: evalvacija programov, nabor novih programov
- 2024 – 2030: preko javnega razpisa sofinancirati programe invalidov, strokovnih delavcev, s sodelovanjem vseh deležnikov (društva invalidov, športna društva, druge organizacije, šole)

Odgovorni nosilec: Mestna občina Novo mesto

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Število vključenih invalidov	230	250	270
Število programov	10	11	12

5.4. Razvoj stroke

Izobražen in usposobljen športni kader je temelj za razvoj vseh področij športa, zato je pomembno, da vsi trenerji in drugi športni delavci ves čas izpopolnjujejo svoje znanje in ga nato prenašajo na športnike. Z usposobljenim ali izobraženim kadrom se dvigne tudi raven

samega športa v občini, kar posledično vodi tudi do boljših rezultatov in večjega števila otrok, mladostnikov in odraslih, vključenih v športne dejavnosti.

Cilj 12: *Dvigniti raven splošnega in strokovnega znanja delavcev v športu, izboljšati kakovost obstoječih programov usposabljanj in izpopolnjevanj, poskrbeti za ustrezno število kakovostno izobraženega in usposobljenega kadra za delo na področju športa*

Ukrep: izboljšati kompetence strokovnega kadra, ki organizira in izvaja športne programe, povečati kakovost programov usposabljanj in izpopolnjevanj strokovnih kadrov v športu.

Opis ukrepa:

- zagotavljanje proračunskih sredstev za zaposlovanje strokovnih delavcev za delo z mladimi v športnih društvih na ločeni proračunski postavki ali kontu;
- širiti strokovno znanje med trenerji, ki nimajo predhodnih bazičnih znanj o razvoju otrokovih gibalnih sposobnosti;
- Športna zveza Novo mesto koordinira vključevanje trenerjev v izobraževanja in usposabljanja panožnih športnih zvez;
- V primeru potrebe organizira usposabljanja in izpopolnjevanja zveza;
- Športna zveza Novo mesto v sodelovanju s športnimi društvi skrbi za ustrezno število kakovostno izobraženega in usposobljenega kadra za delo v športnih društvih;
- spodbujanje vlaganj športnih društev v izobraževanje trenerjev;
- zavod koordinira povezovanje trenerjev in športnih pedagogov;
- organizacija seminarjev za trenerje in druge delavce v društvih skupaj s člani upravnih odborov in v sodelovanju z zavodom ter športno zvezo
- bolj vidna vloga športne zveze

Časovnica aktivnosti:

- leto 2022: izveden razpis za sofinanciranje športnih programov, Mestna občina Novo mesto v športnih društvih sofinancira 15 strokovnih delavcev za delo z mladimi;
- izvajanje aktivnosti v zvezi z izobraževanji, usposabljanji in povezovanji trenerjev in športnih pedagogov, sodelovanje športne zveze, društev;
- leto 2024: priprava in izvedba novega javnega razpisa za sofinanciranje programov športa za obdobje 2025–2027; za sofinanciranje strokovnih delavcev na ločeni proračunski postavki in z urejenimi merili za sofinanciranje strokovnih delavcev po posameznih športnih panogah;
- vsako leto evalvacija poročil, programov dela trenerjev in ostalih; evalvacija kazalnikov.

Odgovorni nosilci ukrepa: Mestna občina Novo mesto (za javni razpis), Športna zveza Novo mesto (za aktivnosti usposabljanja in izpopolnjevanja strokovnih delavcev)

Kazalniki:

Kazalnik	Začetna vrednost 2021	Vrednost 2025	Vrednost 2030
Število sofinanciranih strokovnih delavcev v društvih	15	16	16
Število programov strokovnega usposabljanja v športu v lokalni skupnosti	3	5	7

6 CILJI IN UKREPI NA PODROČJU INFRASTRUKTURE IN UPRAVLJANJA ŠPORTNIH OBJEKTOV

PODROČJE	UKREP
Športna vzgoja otrok, mladine in študentov	<ul style="list-style-type: none"> • izgradnja pump tracka v večjih stanovanjskih soseskah (2) • skate park • motorični park • kolesarski skill park (1) • izgradnja in vzdrževanje otroških in športnih igrišč v krajevnih skupnostih MONM • nadgradnja zunanjih športnih površin (npr. postavitve igralnih podlag za igro »Človek, razgibaj se«)
Tekmovalni in vrhunski šport	<ul style="list-style-type: none"> • nova vadbena dvorana poleg ŠD Marof • ureditev fitnesa v ŠD Marof • izgradnja pokrite tribune na Mestnem stadionu na Portovalu • izgradnja pokritega 25-metrskega bazena in odprtega 50-metrskega bazena • nadgradnja telovadnic osnovnih šol za treninge in tekmovanja mlajših kategorij, • nadgradnja objektov za kakovostni in vrhunski šport s ciljem slediti razvoju posameznih športnih panog • razvoj vodnih športov – izgradnja čolnarne
Vitalnost in zdravje v vseh življenjskih obdobjih	<ul style="list-style-type: none"> • širitev mreže zunanjih naprav za razgibavanje za vse starostne kategorije občanov (5) • postavitve trim steze (1) • pešpoti • ureditev dostopa do športnih objektov za invalide ? • vzpostavitev otokov športa v vseh krajevnih skupnostih, ki bodo primerni tudi za invalide in starejše + zunanji fitnes (5) • obnova ŠRC Loka

7 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA STRATEGIJE

Za vsako strategijo je ključnega pomena, kako steče organizacija za njeno uresničevanje. Strategijo uresničujejo vsi posamezniki v Mestni občini Novo mesto, ki delujejo na področju športa, pripravljajo in izvajajo športne programe, delajo s športniki ali skrbijo za športno infrastrukturo. Po sprejetju strategije bo treba vse deležnike mobilizirati za pripravo akcijskih načrtov posameznih ukrepov, s katerimi želimo doseči zastavljene cilje. Za spremljanje napredka, organizacijsko podporo in izvedbeno pomoč je zadolžena Mestna občina Novo mesto. Uresničevanje akcijskih načrtov pa bo najmanj trikrat letno spremljala izvedbena skupina, ki bo v nadaljevanju predlagala prilagoditve, spremembe in dopolnitve ukrepov ter ciljev v času trajanja obdobja strategije.

Ključni nosilci uresničevanja strategije športa v Mestni občini Novo mesto so:

- Mestna občina Novo mesto - Urad za družbene dejavnosti: načrtuje letni program športa, izvaja postopek izbora izvajalcev letnega programa športa, načrtuje izgradnjo novih otroških in športnih igrišč;
- izvedbene skupine, v katerih so poleg drugih deležnikov vključeni zaposleni iz posameznih oddelkov Mestne občine Novo mesto;
- Zavod za šport, kulturo, turizem in mladino: organizira pomembne športne programe, upravlja in vzdržuje športne objekte v lasti Mestne občine Novo mesto, vzdržuje otroška in športna igrišča, svetuje pri načrtovanju, obnovi in izgradnji športnih objektov;
- osnovne šole: upravljajo in vzdržujejo telovadnice in šolska športna in otroška igrišča, izvajajo nacionalne športne programe;
- vzgojno-varstveni zavodi;
- Športna zveza Novo mesto,
- športna in druga društva, ki izvajajo letni program športa v Mestni občini Novo mesto.

Kontrola uresničevanja strategije se spremlja s kazalniki, ki so opredeljeni pri posameznih ukrepih, v razpredelnicah. Kazalniki so opredeljeni tudi v *Nacionalnem programu športa za obdobje 2014 – 2023*. Ob sprejetju novega Nacionalnega programa športa se bo Strategija športa v Mestni občini Novo mesto uskladila z državnim razvojnim programom.

8 PRILOGA 1: TABELA UKREPOV

Številka	Področje	Cilj	Ukrep	Nosilec
5.1.1.	Šport predšolskih otrok	Dvig osnovnih gibalnih spretnosti in sposobnosti ter razvoj socialnih in čustvenih spretnosti otrok	Izvajanje nacionalnih športnih programov v vseh vrtcih v MONM (Mali sonček, Prilagajanje na vodo, itd.) in drugih prostočasnih programov v organizaciji Zavoda Novo mesto in s sodelovanjem športnih društev	Zavod Novo mesto
5.1.2.	Šport šoloobveznih otrok	Oblikovanje trajnih navad za redno ukvarjanje s športom in privzemanje zdravega življenjskega sloga	Povečati število gibalno/športno aktivnih učencev v osnovnih šolah, ki niso vključeni v programe tekmovalnega športa	Zavod Novo mesto
5.1.3.	Šport mladine	Povečati vključenost gibalno/športno aktivnih srednješolcev in študentov v različne športno rekreativne programe	Spodbujanje in izvedba kvalitetnih športnih programov in prireditev ter promocija športa med mladimi	MONM (razpisi), Zavod Novo mesto (programi)
5.2.1.	Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport	Povečati število registriranih mladih športnikov in športnikov mladinskega in perspektivnega razreda	Ustvariti pogoje za vsesplošni razvoj mladih športnikov	MONM
		Omogočiti športnikom uspešno izobraževanje in vsestranski razvoj v času njihove kariere z vključevanjem stroke za zdravje in pravilen vadbeni proces v vseh panogah		
5.2.3.	Vrhunski šport	Povečanje števila vrhunskih športnikov v lokalnih športnih društvih, povečati vrhunske dosežke na evropski in svetovni ravni	Vzpostavitev pogojev za razvoj vrhunškega športa	MONM
5.3.1.	Športna rekreacija	Povečati delež redno športno dejavnih občanov MONM, ki se vsaj dvakrat tedensko ukvarjajo s športno aktivnostjo	Spodbujanje izvedbe celoletnih programov, ki ponujajo pestro in kvalitetno športno ponudbo v različnih športih in zagotavljajo trajnost do ljudi in do okolja	MONM
5.3.2.	Šport starejših	Povečati delež športno aktivnih starejših prebivalcev na 50%	Spodbujanje izvajanja programov, ki ponujajo pestro in kvalitetno ponudbo za starejše in zagotavljajo trajnost do ljudi in do okolja	MONM
5.3.3.	Šport invalidov	Omogočiti aktivno športno udeleževanje invalidom, predvsem mladim invalidom, vključevanje v programe na področju športne rekreacije in tekmovalnega športa ter izboljšava povezav med športnimi društvi in društvi invalidov	Sofinanciranje izvajanja kvalitetnih športnih programov, ki so primerni za invalide, s povezovanjem športnih društev in društev invalidov, zagotavljanje pogojev za izvajanje teh programov	MONM

5.4.	Razvoj stroke	Dvigniti raven splošnega in strokovnega znanja delavcev v športu, kakovostno izboljšati obstoječe programe usposabljanj in izpopolnjevanj, poskrbeti za ustrezno število kakovostno izobraženega in usposobljenega kadra za delo na področju športa	Izboljšati kompetence strokovnega kadra, ki organizira in izvaja športne programe, povečati kakovost programov usposabljanj in izpopolnjevanj strokovnih kadrov v športu	MONM (za razpise), Športna zveza Novo mesto (za programe usposabljanja in izpopolnjevanja)
------	---------------	---	--	--